

RAIKKÜLA

KOLHOOSI JUNATUSE JA ÜHISKONDLIKE ÜHISRAKENDUSKOHTEDE INFOLEHT

Nr. 3 (33) MÄRTS 1990

Märkmeid kolhoosi ÜLDKOOSOLEKULT

13. märtsil oli aasta üldkoosolekule kogunenud hulgaliselt rahvast. Enne ametlikku päevakorda kohtuti Eesti NSV ÜN saadikukandidaatide Lembit Arro ja Rein Kaidlaga.

Erinevalt eelmistest koosolekutest esinesid seekord rahvale aruannetega peaspetsialistid. Kokkuvõtliku ülevaate tegi esimees Peeter Alasepp.

Peaagronoom JAAK KILD-VEE:

«Taimikasvatuse üldplaan täideti 98,5%. Teravilja ja kartulikasvatuse läks läinud aastal korda. 1990. aastal suurendame rohumaade pinda 39 ha võrra.

Loomakasvatuse huvides suurendame kaerapinda umbes 100 ha võrra.

Paneme rõhku orgaanilise väetise osa suurendamisele. Tahame hakata uuesti nisu kasvatama.

Eelmise aasta silod ja senaazid valmistamise rukkijahu ja soolaga. Kvaliteet rahuldab.

Kõik künnid said sügisel küntud. Keerukaks läheb maaparandusega, riigilt saab vähem raha.

Täna haid töötajaid, kes andsid oma panuse saagikuse suurendamisel. Need on: Arve Torjus, Sulev Kalda, Arnold Vainu, Jüri Tiits, Nikolai Murumets, Martin Pajo, Einar Erik, Arvo Lepiko, Sulev Haabu, Arvu Lubaso, Elmu Altmets.

Probleemidest. Töökorralduses katvame üldjoontes uuesti üle minna osakondadele. Taimikasvatuse otsustas üle minna rendisuhetele, vastavad ettepanekud esitatakse aprillikuus juhatajale.

Mõtleme, kuidaks efektiivsemalt ja ratsionaalsemalt ühitada taimikasvatuse ja mehhaniseerimise (osakonna juhataja ja inseneri ühistöö).

Ei rahulda praegune kuuvaatite ja sõnnikuhoidlate seisukord. Otsime väljapääsu vähendada rasket käsitsitööd (heinavedu, jahurvedu jt.).

Kahjuks puudub võimalus vilja konserveerida — pole vastavat hoonet ega muljumat.

Tõsine probleem on amortiseerunud ja seetõttu tööks ebakindlad suured kaalud (suuremad automaatkaalud langevad tihti rivist välja või valetavad, teisalt pole võimalik suuri masinaid kaaluda.)

Peazootehnik LUDMILLA KÄSPER:

«Tänu loomakasvatajaile hea töö eest. Nendel on kõige raskem, paraku ei vasta palk tehtud tööle.

Oleme viimasel ajal jõudumööda püüdnud parandada loomakasvatajate töö- ja olmetingimusi (olmeruumid, pesu- ja duširuumid). Rekonstrueerisime Seakao ja Vana-Allika, mõõdnud aastal Kivilo pullilauda. Kahju, et viimase olmeruumi ei osata korras hoida.

Olgu tänatud ehitusmehed ja Eino Jõesar.

Karjakute töö kergendamiseks on muretsetud püsikarjused.

Kummitab kaadri nappus, sest noored naised jäävad järjest dekreeti, vanad lähivad pensionile.

Jõusööta saavad lüpsilehmad juba kolm kuud ainult 200 g päevas, kuid toodang pole sellegipärast laita.

Ebatöökindlate kaalude tõttu on häireid söötade kaalumisel.

Vasikate suremus on kahjuks suur, sureb ka suuremaid loomi põhjused ei ole igakord päris selged, võimalik on ka sööda puudulikkus või vähesus.

Loomade surmapõhjuste selgitamisel pole ka hukukomisjon alati olnud oma ülesannete kõrgusel.»

Peainsener REIN TÖNT-SOHN:

«Majandil on praegu 64 traktorit ja 63 autot + 4 autobussi. Töötab 9 mehhaanikut. Tagavaraosadega varustamine on momendil suur null, mees ehitab kolmandat kuud autot.

Süveneva kriisi olukorras tuleb aga arvestada veel ühe varustaja töölevõtmisega, et kuidagi vee peal püsida.

Traktoriste 39, neist põllule saab saata ainult 28.

Noorte traktoristide kvalifikatsioon on madal, sest ükski noor mees pole viimasel ajal olnud võimeline vastavat kutsekeskkooli lõpetama.

1990. a. alates «Belarussidest» väiksemaid masinaid enam majanditele ei eraldata, vaid antakse talupidajatele.

Vaja oleks uut E-kombainide komplekti, kuid info saamise kohta puudub.

MAZ-auto baasil ehitame uue väetisekülviku.

Seoses era- ja väiketootmisele järkjärgulise üleminekuga uue töökoja ehitamisest vist midagi välja ei tule.

Riistade hoiuplatsi peame siiski lõpuni ehitama, sest kusagil tuleb ju riistu hoida.

Garaaz on aastast ainult kolm kuud garaaz, ülejäänud aeg kartuli- ja viljahoidla.

Tagavaraosade ja ehitusmaterjalide laos ehitusmaterjalid takerdub. Sel aastal ehitame uue välisestakaadi, mille elemendid on juba ostetud.»

Ehitustehnik VELLO EINAMA:

«Eelmise aastasse jäi kolm suuremat tulekahju (Vana-Allika farm ja 2 elamut). Nende taastamine andis ja annab end tugevasti tunda

teiste plaaniliste ülesannete täitmisel.

KEK on ehitusmaterjalidega suures kitsikuses. Peale vundamendiplokkide midagi suurt pakkuda pole.

KEK nõuab kolhoosilt Lipa heinaküüni ja 12 korterilise elamu tarvis umbes 400 tm ehituspuitu. Kui see neile eraldada, siis oma tarbeks enam ei jagu. KEK pakub Lipa heinaküüni valmimise ajaks 1. oktoobrit 1990, mis meid ei rahulda.

12 korteriga elamu peab üleandmiseks valmima 1. detsembriks k. a.»

Vanemenergeetik KALJU LUIKMÄE:

«Elektrienergia tarbimine vähenes võrreldes 1988. a. 3,5%. Sooja talve tõttu kasutati vähem ka ahjukütust.

Projekteeritud uue elektroodkatlamaja ehitusest loobume odavama variandi kasuks, st. hakkame olemasolevat vana rekonstrueerima. Projekteerimisega pole veel alustatud.

Muretseda tuleb mitmeid defitsiitseid seadmeid Lipa küünile, tagavaraosade lattu ja «Jüriöö» saekaatritele.»

Aseesimees TÖNU RAHULA:

«Kuidas edasi elada? Kongressi delegaadina ja maakonna volikogu saadikuna on mul avanenud võimalus kaasa aidata iseseisva Eesti Vabariigi taastamisele, sh. kohaliku rahva iseseisvumisele üleminekule. Jutt pole lihtsalt nime vahetamisest, vaid põhimõttes — eraomandusele ja turumajandusele üleminekus.

Peame oskama ette näha, mis juhtub siis, kui tühistatakse näiteks sundkollektiiviseerimisel tehtud kolhoosi astumise avaldused ja omanikud või pärijad hakkavad tagasi nõudma praegu kolhoosi kasutuses olevaid maju, töotmishooneid, maad, metsa.

Meil läheb segi kogu tootmise korraldus, kui ei oska juba praegu muutusi ette näha.

(Vaava pöördel)

Märkmeid...

(Algus 1. lk.)

Seega peab vabariigi taastamine algama ka siit — Raikkülalt.

Probleeme kerkib hulganähtavalt. Olgu kas või raha: palgad suurenevad, töövõljalus mitte, aga rahakott on kõhne-maks jäänud. Kuidas pakkuda konkurentsi, kui KEK maksab mehele 1000 rubla kuus, kooperatiividest rääkimata? Kas võtta riigilt võlgu? Aga kui kolhoosi jääb tulevikus ainult väike grupp inimesi, kuidas suudavad võlga tasuda? Aga võlgadega kolhoosist aktsiaseltsi ei tee.

Vältimaks majanduslikku kaost, peab olema teada eesmärk kaugema aja peale ja sellest lähtuvalt sihid tänaseks ning homseks.

Perspektiivsed ülesanded:

- reaalse eraomanduse tekkimine maale, talude ja väiksemate eraettevõtete loomine;

- läbi viia uus maade kaardistamine ja ülevaatus, et majandi tootmises teaks arvestada omaaegseid talude piire ning vastavalt sellele planeerida maaparandust, ehitust asukohti jne.

- uurida, kas on pärijaid. Kes soovivad maa, metsa või tootmishoonete-elamute eest kolhoosilt tasu — renti?

- tagada ka tulevikus inimeste tööhõive;

- luua väikseid eraettevõtteid. Miks mitte arendada eraettevõtlust: saekaatrid, lihatöötlemistehh koos tapamajaga, saiaküpsetus, keskuse töökojas näiteks eramasinate remont, kivipurusti töölerakendamine, keskuse baari alaline tööle rakendamine, greideri tööd vastavalt tellimusele, vilja konserveerimine või kuivatites mitmesuguse tehnoloogia rakendamine teenustööna jpm.

Miks mitte nii, et ka kolhoos saaks sellistest ettevõtmistest tulu? Tähtsusetsehi võiks rentida oma inimestest moodustatud kooperatiivile või teha hoopis aktsiaseltsi.

- lõpuni läbi mõelda Lipa küüni vajadus ja tehnoloogia. Kas on enam vaja nii suurt küüni või panna rohkem rõhku kuivsilole jne.?

Spetsialistidest. Enamik spetsse ei julge dispetšernõupidamistel või juhatuses koosolekul välja pakkuda oma ideid probleemide lahendamiseks. Probleeme küll tõstatatakse, lahendusi ei pakuta. Tagaselja targutajaid on hiljem kahjuks küllaga.

Sotsialistliku süsteemi häda — majanduse tsentraalne juhtimine toimub väga edukalt ka meil, Raikkülas. Kõik ootavad keskusest, kontorist ülemuste korraldusi.

Tuleb muuta spetsialistide-tööjuhtide kohustusi — vastutust ja ka õigust tublisti suurendada.

Taime- ja loomakasvatuse on meil tootmise alus. Varem on siinsetelt maadelt saadud kõrgeid saake — miks praegu nii ei ole? Kas ei ole paigast ära teravilja, kartuli ja rohumaa pindade vahetamine, kas on õige viljavaheldus ja kas kasvatame kultuure neile sobival pindadel?

Agronoomid võiksid oma otsuste tegemisel arvestada ka vanade kohalike põllumeeste nõudeid.

Zootehnika. Teravad kaardriprobleemid. Zootehnikud suluseisus. Kas loomakasvatajate palga või korterite jaotamise poliitikaga pole midagi kõvasti viltu?

Seakasvatuse. Ei tohiks sigade arvu 1/3 võrra vähendada. Seni on sigala andnud poole majandi kasumist. 600 tuhat rbl. kasumi puhul jääme sel puhul ilma 100 tuhandest rublast. Ümberarvestatult tähendab see kaht ühepereelamut või poolt keskuse 12 korteriga elamu maksumusest või 30...40 inimese aastapalka. Ilmselt on õigem lahendada söötade varumine.

Insenerteenistus. Peainener seisab oma kaadri komplekteerimise ja töötingimuste parandamise eest. Kiiresti tuleb lahendada varustaja või tema transpordi küsimus. Puudu jääb distsipliinist ja korrast töökodades ja territooriumidel. Muuta töötasutamise aluseid, et inimesed oleksid tööst huvitatud.

Energeetika. Energeetika juht peaks vahetult tegelema probleemide ja tehnilise küsimuste lahendamise kohapeal. Esmane on katlamaja juurdeehitus.

Ehitus. Tohutult probleeme. Seni puudub selge eesmärk ja siht, mida teha täna, mida homme, mida võib jätta ülehommeks. Kõike korruga ei jõua.

1. Määrata ehituste pinget (Raela laut, kuivati, katlamaja, kaalumaja, viihall, 2 pooleli elamut, veetrass, pumbamaja + jooksavad remondid).

2. Varustamine.

3. Rahalised ressursid (laenudega ehitamise perspektiiv). Kas me ei ela üle oma või-

mete? Kas poleks õigem rõhku panna olemasolevate hoonete rekonstrueerimisele, kohandades neisse uut tehnoloogiat?

Juhatus. Juhatuses koosolekud tuleb konkreetseid juhatusel liikmeil ette valmistada. Otsustamisele tulevad tähtsamad probleemid peavad juhatusel liikmeile 2—3 päeva varem teada olema, muidu pole nad võimelised tähtsate küsimuste lahendamisel väga lühikese aja jooksul õiget otsust langetama.

Kokkuvõtteks. Mu eesmärk pole kolhoosikorda lammutada. Tahan otsida võimalusi kõige valutumalt edasi liikuda, kaasa aidata omariikluse taastamisele, et leida oma koht teiste Euroopa riikide seas.

Mitte kolhoos ei pea olema rikas, vaid rikkad peavad olema inimesed. Ükskõik, saavad nad rikkaks kolhoosis, eraettevõttes, talus, ühistus — mis tähtsust sel on.

Kõige otsustajaks kohapeal peab saama vallavalitsus. Tal tuleb peremehe ohjad kõvasti kätte võtta ja panna kõik majandama.»

Metsaülem ANDRES ANDERSON:

«1989. a. rajati uusi metsakultuure 9,3 ha. Peakasutusest (lageraie) saadi 992 tm liikviidset puitu, sellest tar-

* * *

Esimees PEETER ALA-SEPP:

«Võrreldes 1986. a. (kolme viimase aasta keskmine) on töövõljalus kasvanud 1989. a.

— keskmine töötasu koos preemiatega	(298.—) 10. koht
— juhtivtöötajate töötasu koos preemiatega	(398.—) 11.
— majandijuhhi töötasu koos preemiaga	(456.—) 17.
— kasum	646 000 13.
— rentaablus	26,7% 13.
— kogutulud	1 639 000 11.
— raha arvel	158 000 15.
Pikaajalist laenu tasuda	64 000

Peame otsustama, kas võtta elamuehituse laenu. Elamumajandus töötab kahjumiga ja see raha tagasi ei laeku.

Oleme intensiivne loomakasvatuse majand ja liha tootmisel 100 ha haritava maa kohta oleme rajoonis umbes IV kohal.

On vaja meie kõigi panust ja arukat suhtumist, et hakata eraomanduslikele suhetele järkjärgult üle minema. Vaevast meie asjad väga kiirelt ja takistusteta kulgema hakkavad, kuid usapäisa ei tohi rahvaga talitada.

vet 80%, kütust 20%. Vahekasutusest raiuti 790 tm, sellest tarbe oksakaal 27%.

Kokku palke saadi 807 tm, sellest kolhoosi tarbeks 663 tm, individuaalile 144 tm.

Soodsa hinnaga eksportisime peenikest tarbepuitu, mille eest saime vajalikku vastukaupa.

Tegelen ka maaparanduse objektide hooldamise ja jooksva remondiga.

Loodushoiu seisukohalt püüame rajada ajutisi kompostiväljakuid arvestusega, et patarei asukoht ühel kohal poleks üle paari aasta. Uute platside rajamisel püüame arvestada kohalike elanike arvamust ja looduslike tingimusi.

Toetan seisukohta, et eelnevalt avalikustatakse juhatuses või volinike koosolekul arutamisele tulevad tähtsamad päevakorrapunktid.»

Kultuuriosakonna juhataja PEETER PALUSOO:

«Töötan Raikkülas veidi üle poole aasta, seepärast ei oska kohaliku seltsielu kohta objektiivset hinnagut anda.

Võin öelda ainult nii palju, et praegu tegutsevad klubis meeskoor, naisrahvatantsurühm, noorte liikumisrühm, kaks laste rahvatantsuringi, naisansambel, täiskasvanute segarahvatantsurühm, puhkpilliorkester, näitering, laste võistlustantsuring ja bridžiklubi.»

sama ajavahemikuga võrreldes 13,5%, töötasu + preemia 25%.

Meie koht rajooni 15 kolhoosi ja 10 riigimajandi seas seisuga 1. jaanuar 1990:

Pole tark asuda enne vana lammutama, kuni pole alternatiivset asemele pakkuda.

Meeldiv on, et meie rahvas jälle aktiivselt taidleb.

See rahvas, kes kultuuriga tegeleb, ei kao kuhugi.

Hea, et osal meie inimestest on olnud võimalus viibida välismaal. Inimesed õpivad võrdlema ja enese jaoks vajalikke järeldusi tegema.

Meie elamiskultuur on tuvasti devalveerunud, seepärast tuleb suhelda nii ida kui läänega, et leida oma koht teiste arenenud riikide seas.

Kui palkadeks ja äraelamiseks oma raha jätkub, siis elame kriisiaja üle.

Tänu tublidele töönimistele ja spetsialistidele majandusaasta eduka lõpetamise eest!»

Revisjonikomisjoni esimees
LEINO LUKS:

«Lipa kartulikuuhjad on suuremalt osalt vee sees. Seoses kvaliteetse koresõõda defitsiidiga oli patt mõõdnud sügisel ilusat põhku silokombainiga hekseldada ja põldu lasta.

Minu arvates pole silo hästi säilinud (haiseb tugevalt).

Töökodades iga mees vist päeva jooksul käsi mustaks ei teegi, käiakse ainult ko-

hal. Territooriumid risustatud.

Mets on enam-vähem välja veetud, lubati lõpetada 1. maiks.

Seakao farm on tõesti kenasti rekonstrueeritud, kuid üks transportöör tuleb kohe ringi ehitada.

Sigalas valitseb suur korralagedus.

Noored sisustasid vanasse klubisse endile kooskaimise koha, kuid vanemate inimeste järelevalveta kipub see punkriks muutuma. Osa noorukeid, sekka ka mõningaid töömehi, on sinna lausa ööbimiskoha leidnud.

Kellelgi pole noorte vajaviitekoha vastu, kuid igal

asjal on piirid ja tuleb leida kompromiss.»

Põhjuseta miinimumpäevade mittetäitjateks kinnitati:

Meelis Väli, Peeter Pärdi, Heino Kensapä, Olev Puntso, Heino Rannamägi, Armin Valtri, Andres Latsitoom.

Vastavalt Raul Rahkema taotlusele otsustati talle eraldada endine isatalu endise talu piirides.

Kinnitati juhatuse otsus astuda vabariigi kartulitöötajate ühistusse ja tasuda sisseastumise maks 5000 rubla.

Seoses kolhoosi esimehe volituste tähtaja möödumisega olid uued valimised.

Kandideerisid Peeter Alasepp ja aseesimees Tõnu Rahula.

Salajase hääletamise tulemusena osutus valituks Tõnu Rahula. 126 poolthäälega Peeter Alasepa 82 vastu.

Väljalangenud ühe juhatuse liikme asemele valiti uueks juhatuse liikmeks zootehnik Asta Satsi.

Märkmeid tegi E. TAMMARU

Armas Raikküla rahvas!

Palun vabandust, et ma ei olnud üldkoosolekul valmis-
tunud Teie poole lahkumispeetumiseks. Kasutan nüüd
sama infolehe abi, mille sünnivalud olen ise aidanud üle
elada.

Põllumees vaatab alati lootusriikka pilguga kevadesse.
Tahan südamest uskuda, et õnnestunud kevadkülv toob
Teie salvedesse rikkaliku saagi. Eesti rahvas on püsinud
usus ja armastuses eelkõige läbi töö. Arvan, et ka Raik-
külas kroonib eestimaalaste püüdlusi edu ainult siis, kui
kogu kohapealne rahvas töötab üksmeeles ühise eesmärgi
nimel.

Juhatuses arutati

Kauaaegse kohusetundliku
töö eest premeerida 60. aasta
juubeli puhul 200 rublaga
Helje Erikut ja Kalju Merdi-
kest.

Vastavalt ENSV valitsuse
määrusele nr. 14 19. 01. 90
suurendada kõrgkoolides ja
keskeriõppeasutustes õppivate
õpilaste stipendiume ala-
tes 1990. a. kuni 31. 05. 1990:

Merle Lilleoja — EPA ma-
janduse I kursuse — 90 rubla,
Kaile Lilleoja — EPA agro-
noomia II kursuse — 90 rub-
la, Marko Satsi — EPA agro-
noomia III kursuse — 90 rub-
la.

Alates 1. 02. 1990 kuni 30.
06. 1990: Ave Arro — Türi
ST zootehnika — 50 rubla,
Andri Nõu — TTÜ mehha-
nika IV — 90 rubla.

Vastavalt esitatud avaldu-
sele otsustati võtta kolhoosi
liikmeks Kalju Torjus 1. märtsi-
st 1990.

Otsustati kompenseerida
Asta Satsi võistluskulud Euro-
roopa kergejõustikuvetera-
nide meistrivõistlustele, kuna
ta on arvatud Eesti koondise
koosseisu.

Moodustamisel on üle-ees-
tiline kartulitöötajate ühis-
tu, kuhu algselt kuulub 11
majandit.

Eesmärk: müüa enamtasu-
vat pool- või valmistoodan-
gut ja püüda pääseda välis-
turule. Ühistusse kuulumise
kaudu on võimalik hankida
uusi seadmeid ja infot.

Otsustati: ühineda kartuli-
töötajate ühistuga ja tasuda
sisseastumismaks 5000 rubla.

Otsustati: majandi busside
rentimisel väljapoole kolhoosi
kehtestada senisele tariifi-
le 30% juurdehindlust + tel-
lijapoolne bensiin.

Omavõilise metsa ülestöö-
tamise eest nõuda Endel ja
Vahur Satsilt 3 tm tarbepu-
du ja 17,5 rm küttepuude
eest kolhoosi kassasse 179
rubla.

Veebruarikuus oli tööluu-
sureid kokku 15 ja kaduma
läks 54 tööpäeva.

Mõningad neist: Meelis
Väli 7, Uno Tõitoja 6, Maarjo

Soovin Teile tugevat tervist ja aega mõtisklusteks Eesti-
maa tuleviku üle. Jätkugu teil tahet ja oskust laste kas-
vatamiseks ning õpetamiseks. Säilitage oma pikaajalisi
kultuuritraditsioone. Püüdke näha enda kõrval kaasini-
mest, sest igapäev peitub ka midagi head.

Leiba Teie ja rahva lauale!

Oo Eestimaa, oo sünnimaa —
kuni Su küla veel elab —
elad Sina ka...!

Lugupidamisega PEETER ALASEPP

Väli 6, Erich Salujärv 5, Ka-
lev Kaseväli 5 ja August
Bergstein 5 tööpäeva.

Vladimir Kuznetsovile aval-
dati noomitus kerge avarii
eest traktoriga.

Arutati Rapla SAO esildist
2. 02. 1990 U. Luksi kohta,
kes aasta jooksul juhtis
teist korda mootorsõidukit
ebakainena (vt. eelmine leht).

Muu hulgas on esildises
öeldud, et 1989. a. oli meie
majandis 13 LE rikkujat,
kellest 7 juhtisid transpordi-
vahendit ebakainena. 1990. a.
jaanuarikuus oli LE rikku-
jaid 3, kõik purjus.

Soovitatakse distsipliinile ja
kasvatustööle enam rõhku
panna.

Rapla Rajooni Rahvakohtu
otsusega 14. 02. 1990 karista-
ti Ugo Luksi 300rublase ra-
hatrahviga koos mehhaniseer-
itud transpordivahendi juh-
timise õiguse äravõtmisega
kolmeks aastaks.

Nii U. Luks kui Enn Treier
jäeti ilma kolme kuu staaži-
tasust ja nende tegu arves-
tatakse aastahüvituse maks-
misel.

Arutati kolhoosi revisjoni-
komisjoni akti 16. 02. 1990. a.

Aktis oli kirjas: Lipa töö-
koja katuselagi ei pea vett.
Pesuplats töökoja ja garaaži
vahel on suur porimürgas.
Territoorium tarastatud, kuid
puuduvad väravad. Vedeleb
palju vanarauda, masinad on
paigutatud suvaliselt.

«Jüriöö» masinakeskus: tun-
takse suurt puudust varusta-
jast. On takerdunud varuosa-
de ja ehitusmaterjalide lae
ehitus (riiulid, elekter, küte).
Territoorium vanarauaga
lagastatud, sorteerimata ja
tükeldamata. Tihti väravad
lahti.

Masinakeskus ja garaaž jä-
tavad väga lohaka ja räpase
mulje. Töödistsipliin remon-
ditöökodades jätab tugevasti
soovida.

Juhatus võttis akti sisu
teadmiseks ja rakendab meet-
meid puuduste kõrvaldamis-
seks.

TEATED

Raikküla klubis 30. märtsil
disko. Lähemaid teateid tele-
fonil 569.

Valmistan linnastest kodu-
õlut.
Andres Anderson, Keo küla

Oleme me valmis peremehed olema?

Oleme oma IME laevukese kaldast lahti lükanud lootuses hakata iseseisvalt ilma erilise välise sekkumiseta seilama. Seda nii riiklikul kui kohalikul tasandil. Et riiklikul tasandil kõik purjed kohe tuult ei võta, siis siin on meil asi klaar: Moskva ei lase kohe õiget kurssi võtta.

Aga kohapeal? Olgu selleks kõige väiksemaks algüksiks kas või keskuse töökoja territoorium ja konkreetselt kõneaineks töökultuur.

Kes on see konkreetne rahvavaenlane või paharet, kes on töökojad ja nende ümbruse osanud nii ennastunustavalt ära lagastada, et ka vanakurat võib seal oma sääretorud murda? Kes takistab korda jalule seada? Ega ometi Moskva?

Aga võib-olla ei osata ega tahetagi näha, et asi omal kohal oleks, kuna pole kujunenud sellist harjumustki. Kui ülemused näpuga ei näita, siis kõik ka sinnapaika pudeneb. Ülemused on aga samuti meie aja lapsed ja kahjuks lagastamisega harjuda jõudnud: nad ei märka seda. Suurpuhastused on aastakümneid käinud ikka kommunistlikel laupäevakutel või 1. mai auks. Niisiis vana inertsiga suurpuhastusest suurpuhastuseni

Kui liikuda garaažis või selle ümbruses, siis tuleb lausa ahastus peale, kui jäärapäiselt rahulikult oleme oma igapäevase, kõige elementaarsema töökultuuri suutnud jalge alla tallata.

Juba garaaži uksetagune igatseb koorimat kruusa või killustikku. Ruumis valitseb korralagedus: seinte ääres

kila-kola, tuletõrjeseadmete kapid lõhutud, voolikud koos joatorudega kadunud, vahtkustutite alused tühjad.

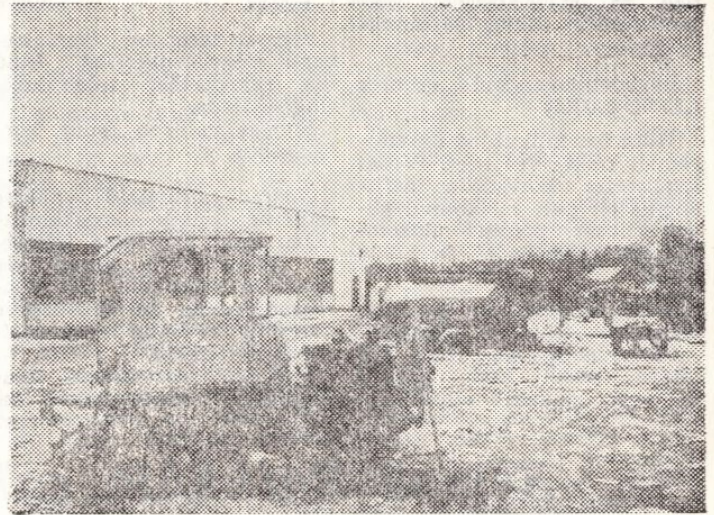
Tõsi, iga-aastane vilja ja kartulite garaaži paigutamine on hoone tervisele rängalt mõjunud. Kui sellise kursiga edasi, pole varsti seda hoonet enam ei üheks ega teiseks otstarbeks.

Minu argimõistusse ei mahtu kuidagi, miks peab aga garaaži ja katlamaja ümbruses selline hirmus soodom ja komorra valitsema?

Vanarauaplats on, kraana on, luugita kalluri ja 2—3 meest leiab ka alati. Maa ka parajasti sula. Miks mitte mõne hakkajama mehega kokku leppida, kes grupi liikmed leiaks ja härrade ülemustega töötasu kokku lepiks. Näiteks katlamaja seinääre ja garaaži ümbruse puhastamine vanarauast ja muust suurest kolust 100 või 150 rubla. Grupi oma asi, kas teeb töö ühe või viie päevaga. On nii mõeldav? Minu arust on, kui me räägime, et praegusel momendil ei jätku kõigile õiget tööd. Kasutagem siis juhust, sest kevadel pole kindlasti aega. Just nagu katuse tegemine: kuivaga pole vaja, vihmaga ei saa jälle teha.

Selle jutu peale võidakse öelda, et mille üle sa imestad, samasugust pilti võid paljudeski rajooni töökodades näha. Võib küll, kuid nii ei pea olema. Õigel peremehel on kord majas.

Siit jõuamegi alguse juurde tagasi: kas me oleme sisemiselt valmis peremeheks hakkama, iseseisvalt mõtlema, iseseisvalt oma tööloigu eest vastutama ja selle hea-

korra eest hoolitsema? Kas me jõuame lähemal ajal sinamaale, et automajandi juhataja teeb korra majja garaažides, töökoja juhataja töökodades, platsimeister platsil, ülejäänud eest hoolitseb see või teine kindel isik? Ja ei mingit meeldetuletamist ega hoogtööpäevakuid, vaid kuust kuusse ja aastast aastasse olgu kord igal pool majas. Peaspetsi mure olgu asi käima lükata ja silm peal hoida.

Kuidas me saame õpetada noortele sisemist töökultuuri või juurutada korraharjumust, kui ise upume kõrist saadik sodi sisse.

Miks Tiit Avandi tehnohooldepunkt on alati tipp-topp, kõrvalasuv sepikoda aga nagu prahihunnik? Aga sellepärast, et ühes ruumis töötab sisemise töökultuuriga ja pe-

remehetundega mees, teises see puudub.

Tulemus pole võrreldav. Selliseid kontraste leidub majandi igas tööloigus.

Kulub veel nähtavasti hulk aastaid, kuni oskame tehnika, kilode ja liitrite tagant inimest nägema hakata, kuigi sõnades oleme aastakümneid teinud kõik aina inimeste heaks.

Sissejuurdunud malli järgi paranevad vaevaliselt meie töötajate töötingimused ja sellega seoses ka töökultuur.

Kuni pole ausse tõusnud õige töökultuur, jäävad ka tulemused küsitavaks.

Uutele majandamistingimustele üle minnes peame igaüks eraldi ja kõik koos end sisimas ümber häälestama uue mõttelaadi järgi teutsemiseks — peremehena.
ERNI TAMMARU

Aitäh meeles pidamast!

Inimlike arusaamade järgi oli taevataat 20. veebruariks üpris karvase ja vesise ilma planeerinud.

Ilma trotsides kogunes klubbisse üle kolmveerandsaja hallipäise memme-taadi.

Kolhoosi juhtkonna initsiatiivil sai järjekordselt teoks oodatud traditsiooniline veteraanide kokkutulek.

Peale esimesi teretamisipärimisi palus Peeter Alasepp seltskonna saali kenasti kaetud laudade taha.

Oma tervituskõnes tänas esimees veterane tehtud töö ja nähtud vaeva eest. Selle eest, et nad ka rahvale raske ajal maale truuks jäid ja küllades talupojakultuuri säilitasid, mille najal taas vabased talusid saab rajama hakata.

Halvale ilmale vaatamata ei pidanud härra Ernst Kern Uduverest paljaks meile külla sõita, et suure poliitika sekka terake vabastavat ja lahedat nalja visata.

Et mehel tutvusi laialt, siis leidsid tema «Zapakas» ruumi veel vägev laulumees Väino Puura ja šarmikas pianist Ülla Milistfer.

Aitäh estoonlastele külakosti eest!

Tänu Aime Aulisele ja Harri Kuusemetsale sisukate selgitavate sõnavõtude eest!

Veteranide südamlük tänu kolhoosi juhtkonnale ja abilistele-organisatoritele meeldiva küllakutse eest!

Pensionäride nõukogu esimees
ERNI TAMMARU

JUUBELI PUHUL

	90	
PERE KASVU PUHUL	AUGUST LUPPE	27. III
Svea-Kait ja Riho Väli — tütar Madli 16. 02. 90.	60	
ABIPELLUMISE PUHUL	HELJE ERIK	9. III
Urve Pajuleht ja Aivo Kivilo	OLGA SARAPUU	9. III
	KALJU MERDIKES	27. III

SAAME TUTTAVAKS

Tiina Telve	— farmitöeline 1. 03. 90.
Ülo Telve	— lüpsja 1. 03. 90.
Tenno Alamaa	— keevitaja-lukksepp 12. 03. 90.
Heldur Jürima	— lukksepp 1. 03. 90.

Vastutav toimetaja ERNI TAMMARU

Raikküla kolhoosi infoleht
Toimetus: 203502 Rapla
rajoon, Raikküla skj.
telefon 64 421; 64 475
Trükiarv 400

Tasuta
Maht 0.5 trükipoognat
Tellimise nr. 1008
Rapla Trükiakoda
Rapla, Kalda 2